

Suomen Jousiampujain Liitto ry

Toimintasuunnitelma 2024

Hyväksytty syyskokouksessa 28.10.2023

Sisällysluettelo

1. Johdanto	2
2. SJAL:n strategia ja tavoitteet	3
2.1. Seurantatavoitteet vuodelle 2024	5
3. Harrasteliikunta ja kotimaan kilpailutoiminta	7
3.1. Junioritoiminta	8
3.1.1. Junioritoiminnan kehittämisprojekti	8
3.1.2. Junnuseura-ohjelma	9
3.1.3. Täysosuma-konsepti	10
3.1.4. Muita junioritoiminnan kehittämisen tavoitteita ja toimenpiteitä	10
3.2. Valmennuksen kehittäminen	10
3.3. Maastoammunnan kehittäminen ja maastoryhmä	11
3.5. Parajousiammunnan harrasteliikunta	12
3.6. Kilpailutoiminta	13
3.7. Tuomaritoiminta	14
3.8. Tulospalvelutoiminta	14
3.9. Muu harrastetoiminta	15
4. Seuratoiminta	15
4.1. Seuratoiminnan kehittäminen 2024	16
4.1.1. Seurakoulutukset	16
4.2. Muut seuratoiminnan tehtävät 2024	17
5. Huippu-urheilu	18
5.1. Huippu-urheilun määritelmä	18
5.2. Maajoukkueet ja maajoukkueleiritysryhmät	19
5.2.1. Tähtäinjousen maajoukkueleiritysryhmä	20
5.2.2. Taljajousen maajoukkueleiritysryhmä	20
5.2.3. Tähtäimettömien jousityyppien maajoukkueleiritysryhmä	20
5.2.4. Parajousiammunnan valmennusryhmä	20
5.2.5. Nuorten valmennusryhmä LA28	21
5.3. Huippu-urheilun kehittäminen	22
5.4. Kansainvälinen kilpailutoiminta ja tavoitteet	22
6. Järjestötoiminta	23
6.1. Organisaatio	23
6.1.1. Palkattujen työntekijöiden tärkeimmät vastuut, tehtävät ja tulostavoitteet	24
6.1.2. Työryhmät 2023	25
6.2. Kansainvälinen vaikuttaminen	26
6.3. Rahoitus	26
6.4. Tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja eettinen toiminta	27
6.4.1. Ympäristövastuu	28
6.5. Antidoping- ja reilun pelin ohjelmat	28
6.6. Viestintä	29

1. Johdanto

Suomen jousiampujain liiton tavoitteet ja toimintaohjelma ovat jo kymmenen vuoden ajan perustuneet kasvua mahdollistavien rakenteiden kehittämiseen. Pandemia katkaisi kehityksen ja asetti jousiammunnalle samoja haasteita, kuin koko suomalaiselle urheilukentälle. Tulevina vuosina painopisteenä on olemassa olevien työkalujen ja toimintamallien käyttöönottoon seuroissa kouluttamalla ja paikallisen vaikuttamisen keinoilla.

Liiton **rakenteet ja toimintamallit** ovat nyt hyvässä kunnossa. Lisäksi liitolla on uusi ja varsin kattava **koulutusmalli**, jolla päästään vaikuttamaan suoraan seurojen toimintaedellytyksiin. Näitä kahta edellä mainittua resurssia on päästy hyödyntämään OKM:n osittain rahoittamassa vuoden 2024 elokuun loppuun kestävässä projektissa, jossa korjataan pandemian vaikutuksia seurojen junioritoimintaan. Projektissa käytetään työkaluina pitkään työn alla ollutta Junnuseura -konseptia, olemassa olevia kurssikonsepteja (Ensinuolet, Jatkonuolet, Täysosuma -koululiikunta ja taitomerkkijärjestelmä) sekä SJAL:n seurakoulutusohjelmaa. Projektin ajaksi on palkattu kuusi aluevalmentajaa, jotka tekevät kenttätöitä seuroissa. Projektin tavoitteena on elvyttää seurojen junioritoimintaa ja kasvattaa junioritoimintaa kaikilla tasoilla. Vuosina 2023-2024 liiton palkkalistoilla on yhteensä 12 henkeä, joista valmentajia on kymmenen. Tämä nähdään hyvänä suuntana joka tukee seurojen mahdollisuuksia kasvaa ja kehittyä.

Huippu-urheilussa lähestytään jälleen olympiavuotta. Paralympialaisiin Suomella on yksi maapaikka, jonka Jere Forsberg lunasti EM-pronssillaan kesällä 2023. Kevään olympia- ja paralympia karsinnat ovat tärkeitä kilpailuja, joista toivotaan lisäpaikkoja. Maajoukkueiden valmennusryhmiä laajennettiin 2023 kattamaan taljajousi ja tähtämättömät jouset. Nämä ryhmät jatkavat ja näiden toimintamallia vakiinnutetaan. Kaikkien ryhmien yhteisleirejä lisätään siten, että niitä järjestetään kaksi kappaletta vuoden 2024 aikana. Nuorten lupausten suunnitelmallista ja tavoitteellista kehittymistä kohti tauluammunnan huippua perustettiin 2022 LA28 ryhmä, joka jatkaa toimintaansa. Mukana on noin 25 nuorta jousiampujaa ja heidän valmentajiaan. Liiton nuorten maajoukkuevalmentaja vastaa ryhmän leirivalmennuksesta ja tukee heidän arkivalmentautumista.

Varainkeruun tukemiseksi SJAL aloittaa yhteistyön Haaga-Helia ammattikorkeakoulun kanssa. SJAL tarjoaa oman tuotteensa liiketalouden opintokokonaisuuden käyttöön, joka tekee siitä oman palvelumuotoilun projektin (Archery Fans tuotteen muokkaaminen myynnin tueksi). Oppilaitoksen oppilaat voivat myös auttaa kumppanuusmyynnissä, jonka tuotteena edellä mainittua käytetään. Toisena varainkeruukampanjana toimii SJAL Cup, jonka yhteydessä kerätään ilmoitusmyynnillä tuloja.

2. SJAL:n strategia ja tavoitteet

SJAL:n tehtävänä on edistää ja kehittää jousiammuntaurheilua sekä toimia jäsentensä valtakunnallisena liittona. Strategiana on ollut viimeiset vuodet rakenteiden kehittäminen, jotta jäsenseuroilla olisi mahdollisuuksia kasvuun. Rakenteet ja metodit ovat nyt riittävän hyvällä tasolla ja seuraavana askeleena on seurojen tukeminen näiden toimintamallien käyttöönotossa.

Toimenpiteiden ensisijainen tavoite on jäsenmäärän kasvattaminen. Väestön ikääntyessä on lajin jatkuvuuden kannalta on tärkeää saada aktiiviseen toimintaan mukaan nuoria ja nuoria aikuisia, jotka ottavat jousiammunnan omaksi lajikseen. Kasvavat jäsenmäärät kertovat samalla toiminnan laadusta. SJAL:n jäsenmäärä kasvoi vuoteen 2020 asti tasaisesti 3 - 10 % vuosittain. Koronapandemia tiputti jäsenmäärää noin 15 %, mikä näkyi vuosien 2020 ja 2021 tuloksessa ja toiminnassa. Jäsenmäärä kääntyi vuoden 2022 aikana lievään nousuun.

Pandemia-ajan jäsenmäärän tippuminen osui lähes kokonaan juniori-ikäisiin. Alle 20-vuotiaiden jäsenten määrä tippui puoleen pandemiaa edeltävään aikaan verrattuna. Tavoitteena on kääntää kurssi takaisin kasvuun ja ylittää 3000 jäsenen raja vuoteen 2025 mennessä.

Toiminnan kohderyhmänä pidetään kaikkia jousiampujia ja jousella satunnaisesti ampuvia. Heitä on arvioitu olevan Suomessa noin 15 000 - 20 000. Toimintaa ja palveluita suunnataan omille jäsenille, mutta myös jäsenseurojen ulkopuolisille harrastajille (Archery Fans).

Pienen urheilulajin kehittäminen on teoriassa hyvin suoraviivaista ja yksinkertaista toimintaa, mutta resurssien rajallisuus asettaa sille käytännön haasteita. Kehittämistoiminta kohdistuu pääpiirteissään seuraaviin elementteihin:

- **Seurat:** lähes kaikki kasvua mahdollistava toiminta tapahtuu seuroissa. Lajiliiton mahdollisuudet vaikuttaa seurojen toimintaa ovat:
 - Tuottaa seurojen käyttöön hyviä ja helposti käyttöön otettavia työkaluja (konsepteja)
 - Kouluttaa seuroja ja seuroissa toimivia ihmisiä (ohjaajia, valmentajia, tuomareita, kilpailujärjestäjiä ja hallintohenkilöitä)
 - Kannustaa seuroja työkalujen käyttöönottoon ja osallistumaan koulutuksiin
- **Laji tuotteena:** lajiliitto kehittää itse tuotetta siihen suuntaan, että se palvelee olemassa olevaa ja uutta harrastajakuntaa. Tuotteen pääelementit ovat:
 - Jousiammunta harrasteliikuntana kaikissa sen eri muodoissa:
 - Lasten ja nuorten harrastaminen seuroissa ja seurojen ulkopuolella
 - Lasten koululiikunta (Suomen Malli)
 - Aikuisten ja masters ikäisten harrastaminen seuroissa ja seurojen ulkopuolella
 - Kilpailutoiminta kaikissa sen eri muodoissa
 - Epäviralliset seurojen ja piirien kilpailut (Divari, alueelliset Cup-kilpailut), jotka toimivat uusille harrastajille ensikosketuksena kilpailutoimintaan ja kokeneemmille konkareille rentoina, kilpailutaitoja ylläpitävinä mittelöinä
 - Laadukkaat kansalliset kilpailut, jotka ovat keskenään vertailukelpoisia, SE-kelpoisia ja tarjoavat mahdollisuuden pyrkiä myös kansainvälisiin kilpailuihin
 - Lajiliittojen väliset kilpailut (3D-Cup), jota kautta pääsee tutustumaan myös Suomen kahden muun jousiammunnan lajiliiton toimintatapoihin ja jäseniin
 - Suomenmestaruuskilpailut, jotka tarjoavat mahdollisuuden ampua myös kansainvälisiä ennätyksiä

- Huippu-urheilu, jolla on kolme arvoa:
 - Huippu-urheilun itseisarvo osana suomalaista urheiluperinnettä, jossa tavoitteena on tukea huippu-urheilijan uralle lähteneitä nuoria ja aikuisia jousiampujia.
 - Huippu-urheiluun kytkeytyvä valmennus tarjoaa mielenkiintoisen vaihtoehdon harrastaa lajia valmennuksen muodossa. Valmennusosaamisen kasvu nostaa välillisesti myös seurojen tasoa.
 - Huippu-urheilu on viihdettä, ja tätä voidaan hyödyntää viestinnässä (lajin markkinoinnissa ja huomion saamisessa)
- **Myynti ja markkinointi:** Lajiliitto voi kehittää kysyntää myynnin ja markkinoinnin keinoin. Tämä tuottaa painetta seurojen palveluille.
 - Painopiste pienen budjetin markkinoinnissa on somessa
 - Lajin imagomarkkinointi kehittämällä lajista ulospäin tarjottavan mielikuvan terävöittämistä ja yksinkertaistamista

Tässä toimintasuunnitelmassa on kuvattu kaikkiin yllä mainittuihin liittyviä kehittämistoimenpiteitä. Näistä tärkeimmät ovat (lista ei ole tärkeysjärjestyksessä):

- **Junioritoiminnan kehittäminen OKM:n projektirahoituksen avulla**
 - **Tavoite: Seurojen junioritoiminnan kehittäminen aluevalmennuksen tukemana, nuorten jäsenten määrän lisääminen seuroissa**
- **Uusien seurakoulutusten toteuttaminen**
 - **Tavoite: mahdollisimman monen seuran saaminen kasvu-uralle**
- **Kilpailutoimintaan liittyvien koulutusten toteuttaminen**
 - **Tavoite: kasvattaa seuroissa toimivien toimihenkilöiden osaamista ja kilpailuja järjestävien seurojen ja toimihenkilöiden määrää**
- **Koululiikunnan Täysosuma -konsepti**
 - **Tavoite: lasten ja nuorten liikuttaminen, välillinen tavoite seurojen junioritoiminnan tukeminen**
- **Rahoituspohjan laajentaminen**
 - **Tavoite: mahdollistaa toiminta myös jatkossa**
- **Nuorten maajoukkue toiminnan kehittäminen**
 - **Tavoite: LA28 ryhmän toiminnan vakiinnuttaminen**
- **Maajoukkue toiminnan laajentaminen (taljajouset ja tähtäimettömät jouset)**
 - **Tavoite: huippu-urheiluun tähtäävän toiminnan kasvattaminen**
- **Maastojousiampunnan ja 3D-jousiampunnan kehittäminen harrasteliikuntana**
 - **Tavoite: maastojousiampuntaan liittyvän potentiaalın hyödyntäminen luontoliikuntana**
- **Viestinnän kehittäminen**
 - **Tavoite: kaiken yllä olevan näkyväksi tekeminen**

Toimintaa viedään eteenpäin yhteistyössä liiton toimihenkilöiden, työryhmien ja seurojen kanssa. Liiton palkattu henkilöstö ja työryhmien jäsenet koordinoivat ja tukevat seurojen toimintaa, organisoivat aluetoimintaa, kouluttavat seurojen jäseniä tarpeen mukaan jousiampunnan eri osa-alueilla ja auttavat seuroja kehittämään omaa toimintaansa seuralle sopivalla tavalla.

2.1. Seurantatavoitteet vuodelle 2024

SJAL:n strategiasta johdetut viisi tärkeintä tavoitetta ja niihin liittyvät keskeiset toimenpiteet vuodelle 2024 ovat:

1. Harrastajamäärän kasvattaminen (painotus juniorien määrässä)
 - o Junioritoiminnan kehittämisprojekti (Junnuseura-ohjelma, aluetoiminta)
 - o Täysosuma -koululiikuntakonseptin koulutus ja jalkauttaminen
2. Seuratoiminnan laadun ja ohjatun toiminnan määrän kasvattaminen
 - o SJAL seurakoulutukset
 - o VOK-koulutusten uudistaminen
 - o Aktiivisten valmentajien ja ohjaajien määrän ja osaamisen lisääminen
 - o Aluetoiminnan kehittäminen seuratoiminnan tueksi, tukiverkoston kasvattaminen
 - o Tuomaritoiminnan koulutusuudistus, työn arvostuksen kasvattaminen
 - o Kansallisen kilpailutoiminnan kasvattaminen
 - o Juniorien yhteisöllisyyden lisääminen
3. Kilpailutoiminta ja menestyminen lajin arvokilpailuissa
 - o Menestyminen tauluammunnan arvokilpailuissa (Pariisin olympialaisten ja paralympialaisten karsinnat)
 - o Menestyminen maasto- ja 3D-jousiammunnan MM-kilpailuissa
 - o Menestyminen para-ammunnan EM--kilpailuissa
 - o Taljajousien ja tähtämättömien jousien valmennusryhmien toiminnan kehittäminen ja vakiinnuttaminen
 - o LA28 ryhmän toiminnan kehittäminen ja vakiinnuttaminen
4. Rahoituspohjan laajentaminen
 - o "SJAL Cup" -kehittäminen
 - o Archery Fans Business myynti
 - o Kolmannen osapuolen rahoitus
 - o Kulukuri
5. Viestinnän kehittäminen
 - o Lajin näkyvyyden lisääminen viestintää kehittämällä

SJAL:n strategian seurantatavoitteet vuodelle 2024 on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Taulukko 1. Strategian seurantatavoitteet vuodelle 2024

Mittari	Kuvaus	Tavoite 2024
Harrastajamäärä		
Jäsenmäärä	SJAL:n jäsenseurojen henkilöjäsenten määrä	2 550 -> 2 800
Alle 30-vuotiaiden määrä	SJAL:n jäsenseurojen alle 30-vuotiaiden jäsenten määrä	30 % jäsenmäärästä

Juniorien määrä	SJAL:n jäsenseurojen enintään 18-vuotiaiden jäsenten määrä	400 -> 500 (tavoite 25 % vuoteen 2024 mennessä)
Ensinuolet, Jatkonuolet, Taitomerkit	SJAL konseptien mukaisen ohjatun toiminnan määrä seuroissa ja kursseja järjestävien seurojen määrä	15 seuraa järjestää Ensinuolet-kursseja, joista 3 uusia 10 seuraa käyttää taitomerkkijärjestelmää 8 seuraa on mukana Suomen Mallin koululiikunnassa (Täysosuma)
Seuratoiminnan ja harrasteliikunnan kehittäminen		
Valmentajakoulutetut	Koulutettujen valmentajien määrä tasoittain	Taso 1: 12 aloittanutta
Seuratuet ja muut avustukset	Haetut ja myönnettyt tuet	2/3 kpl
Junioritoiminnan kehittämisprojekti (OKM) tavoitteet	Projektitavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> Junnuseura-ohjelmassa mukana 3 uutta seuraa Aluevalmentajat rekrytoitu puuttuville alueille
Tuomarikoulutetut	Koulutettujen tuomareiden määrä lisensseittäin kilpailuja järjestävissä seuroissa	Uusia tuomareita 20 KPL, joista maastopätevyys 10 KPL
Tulospalvelukoulutetut	Koulutettujen lanseo-osaajien määrä tasoittain	Tavoitteet vuoteen 2026 mennessä: <ul style="list-style-type: none"> Perustaso: väh. 1 hlö kaikissa kilpailuja järjestävissä seuroissa Protaso: väh. 7 hlöä koko Suomessa
Kilpailunjärjestäjä ja ammunnanjohtaja-koulutetut	Koulutettujen henkilöiden määrä kilpailuja järjestävissä seuroissa	Vähintään 1hlö per kilpailuja järjestävä seura
Seurakoulutukset	SJAL seurakoulutukset	5 uutta seuraa lähtenyt mukaan koulutustoimintaan
Kilpailutoiminta ja huippu-urheilu		
Huippu-urheilun tavoitteet	Sijoitukset arvokisoissa	<ul style="list-style-type: none"> Tauluammunnan EM, ja muut OG karsinnat: vähintään yksi henkilökohtainen olympiapaikka Parajousiammunta: yksi henkilökohtaista paikkaa paralympialaisiin W1 luokassa Tauluammunta juniori EM: 1 henkilökohtainen TOP 32 sijoitus 3D MM: 1 henkilökohtainen ja 1 joukkue TOP4 joukossa Maastojousiammunnan MM: 1 henkilökohtainen ja yksi joukkue TOP4 joukossa

Kotimaan kilpailutoiminnan tavoitteet	Kansalliset kilpailut	<ul style="list-style-type: none"> • Kilpailutapahtumien määrä 50->55 • Uusia järjestäjiä: 1 • Juniori SM osallistujat: Talvi 60->80 • Juniori SM osallistujat: Kesä 40->50 • Yleisten sarjojen SM: Kesä 100 ->120
Maajoukkueuiminta	Taljan ja tähtämättömien josten maajoukkueet	Maajoukkueuiminta vakiintunut molemmissa ryhmissä
Muut tavoitteet		
Varainhankinta	Varainhankinta yksityiseltä tai kolmannelta sektorilta <ul style="list-style-type: none"> • Haaga-Helia yhteistyö • "SJAL Cup" • SM-viikko 	7 000 €
Näkyvyys / tunnettuus	Lajin näkyminen mediassa ja sosiaalisessa mediassa kotimaassa	Someen tuotetun sisällön määrän ja laadun kasvu, imagomarkkinointi
Kansainvälinen toiminta	Vaikuttaminen kansainvälisissä lajiliitoissa (WAE, WA)	Tarjotaan halukkaille kansainväliseen järjestötoimintaan mukaan haluaville mahdollisuus hakea komitea tms paikkaa WAE:n hallinnosta.

3. Harrasteliikunta ja kotimaan kilpailutoiminta

Harrasteliikuntaan kuuluvat liiton junioritoiminta, koululiikunta sekä aikuisten ja para-ampujien harrasteliikunta. Liiton ohjaamaa ja tukemaa harrasteliikuntaa ovat mm. kaikille avoimet junnuleirit ja maastolajileirit, epäviralliset kilpailut (esim. Divari-sarja, alueelliset cup-kilpailut) ja jäsenseurojen ulkopuolella tapahtuva lajin harrastaminen, jota liiton Archery Fans -toiminta tukee. Harrasteliikuntaan luetaan myös aluevalmennustoiminta ja siihen liittyvä koulutus.

Kotimaan kilpailutoimintaan kuuluvat Suomessa järjestettävät viralliset kansalliset kilpailut, SM-kilpailut, 3D-Cup sekä Suomessa järjestettävät kansainväliset kilpailut ja kilpailujen järjestämiseen liittyvä toiminta (esim. tulospalvelu, tuomaritoiminta).

- 1) Lajin ydintoiminnan konseptien jatkuva kehittäminen (painopiste Täysosuma, Ensinolet ja muut junioritoimintaa kehittävät konseptit)
- 2) Seurojen avainhenkilöiden (hallinto, seuraohjaajat) kouluttaminen
- 3) Lajin "markkinointi ja myynti" prosessien tukeminen
- 4) Lajin kilpailutoiminnan kehittäminen ja kynnyksen madaltaminen
- 5) Seurojen vapaaehtoistoiminnan tukeminen

3.1. Junioritoiminta

3.1.1. Junioritoiminnan kehittämisprojekti

Projektin tavoitteena on lisätä ohjatun junioritoiminnan määrää kaikilla SJALin määrittelemällä viidellä alueella (Etelä-Suomi, sis. PK-seutu), Itä-Suomi, Pohjois-Suomi, Länsi-Suomi ja Varsinais-Suomi / Satakunta) ja sitä kautta lisätä junioriampujien määrää koko Suomessa. Aktiivinen ja säännöllinen nuorten ampujien lähiohjaus ja seuroja lähellä oleva aluevalmentajien tuki tekevät harrastamisesta mielekästä ja tavoitteellista ja sitä kautta myös pitkäkestoista.

Projektissa käytetään hyväksi olemassa olevia koulutusmalleja (SJAL Seurakoulutukset, VOK1-3 ohjaaja- ja valmentajakoulutukset) ja toimivia konsepteja (Ensinolet ja Jatkonuolet kurssikonseptit, Taitomerkkijärjestelmä ja SJAL Junnuseura-ohjelma). Projektissa tuotetaan koulutusta suoraan seuroille osin liiton nykyisillä henkilöresursseilla ja osin projektiin palkattujen aluevalmentajien toimesta. SJAL on saanut hankkeeseen OKM:n myöntämän rahoituksen 31.8.2024 asti. Rahoituksen määrä on 40 t €, joka on enintään 70% projektin kokonaiskustannuksista. SJALn omarahoitusosuus hankkeessa on n. 17 t € (hankkeen koko rahoitus yhteensä n. 57 t €).

Tiivistelmä hankkeen toteutus- ja rahoitussuunnitelmasta

Hankkeeseen palkataan tuntiperusteisesti aluevalmentajia kaikille alueille. Rahoitussuunnitelman mukainen määrä on 6 aluevalmentajaa, joiden keskimääräinen työaika kuukaudessa on 25 tuntia, sisältäen aluevalmentajien perehdytyksen, koulutuksen ja varsinaisen omilla alueilla toteutettavan valmennus- ja koordinoituvuuden.

Hankkeessa toteutetaan lähiopetuksena alueellisia koulutuksia ja yksi valtakunnallinen seminaari, joihin sisältyy:

- Seuraohjaajakoulutus, joka antaa perusteet SJALin konseptien käyttöönotolle. Koulutusta tuetaan yhteisillä webinaareilla.
- SJAL Junnuseura-koulutus, jolla nostetaan seuran junioritoimintaa ja annetaan työkalut monipuoliselle ohjatulle toiminnalle
- VOK1-lajiosa. VOK1-lajiosa on kolmen päivän koulutus, joka antaa laajemmat valmiudet seuraohjaajana toimimiseen ja on ensimmäinen askel valmentajan urapolulla.
- Täysosuma-koululiikuntakoulutus, jota tarjotaan seuroille tai suoraan kouluille
- Räätelöidyt koulutukset tarpeen mukaan

Lapsille ja nuorille suunnattuja alueellisia leirejä sekä kesällä ja talvella järjestettäviä valtakunnallisia leirejä käytetään samalla koulutustarkoituksiin, joissa uusia seuraohjaajia koulutetaan. Aluevalmentajat ja liiton toimihenkilöt osallistuvat leirien toteuttamiseen.

Seuroja tuetaan myös Täysosuma-jousisetien (laadukkaat imukoppinuoliin perustuvat jouset ja taustat) hankinnassa. Hankintatuella lisätään seuroja ja kouluja, joissa voidaan tarjota jousiammunnan harrastekerhoja.

Hankesuunnitelma ja rahoitussuunnitelma kokonaisuudessaan ovat luettavissa täältä:

<https://bin.yhdistysavain.fi/1597116/9e2aeiJ4r1NoeWWCPBJ80YIFK0/Junioritoiminnan%20kehitta%CC%88minen%20-%20prosu%202022.pdf>

3.1.2. Junnuseura-ohjelma

Junioritoiminnan kehittämistoimia niputetaan yhteen Junnuseura-ohjelmaan. Junnuseura on idealtaan rinnasteinen Olympiakomitean Tähtiseura-konseptin kanssa mutta sovitettu jousiammuntaseurojen tarpeisiin. Lisäksi tehtävälisälle otettiin mukaan Suomen Malli -konseptin (jousiammunta koulujen harrastustoiminnaksi) rakentaminen alakouluihin.

Vuoden 2023 aikana Junnuseura -ohjelmaan hyväksyttiin neljä seuraa (Artemis, Robin Hood, Wilhelm Tell ja Porin Jousiampujat).

Junnuseura-ohjelma on liiton jäsenseuroille tarkoitettu tukiohjelma, jonka tarkoituksena on auttaa junioritoiminnan aloittamisessa, parantaa sen laatua ja lisätä lajia harrastavien junioreiden määrää seurojen jäseninä sekä itse junioritoiminnan määrää.

Ohjelman tarkoitus on tukea ohjelmassa mukana olevia seuroja tekemään arjen ohjaus- ja valmennustyötä tarjoamalla toiminnallista tukea. Ohjelma hyödyntää olemassa olevia työkaluja, joita liitolla on: Ensinuolet-kurssiperhe, etävalmennuspalvelu, koululiikunnan Täysosuma ja valmentaja/ohjaajakoulutukset. Lisäksi otetaan käyttöön uusia toimintamalleja.

Vuoden 2024 Junnuseura -ohjelman kehitystoimenpide on "Harjoittele yhdessä" -konsepti. Suomalaiset junioriseurat ovat pieniä, joten liitto haluaa tarjota nuorille mahdollisuuden harjoitella yhdessä digitaalisten palveluiden avulla, vaikka tämä tapahtuisikin eri seuroissa ja paikoissa. Malliin kytketään myös valmennustoimintaa ja mahdollisesti epävirallista etäkilpailutoimintaa. Kehitystyöstä vastaa nuorten maajoukkuevalmentaja.

3.1.3. Täysosuma-konsepti

Täysosuma -konsepti on jousiammunnan vastaus Suomen malli -hankkeelle. Vuonna 2021 pilotoitiin edellisenä vuonna aloitettua mallia, jossa alakouluihin viedään jousiammuntaa koululiikuntana. Malli toimii sekä lajikokeiluna, että pidempiaikaisena kurssina.

Välineet ovat hyvälaatuisia muovijousia, joissa on imukuppinolet. Välinepakettiin kuuluu tausta, joka toimii samalla välineiden kuljetuslaatikkona. SJAL hankkii välineitä Decathlon-urheiluvälineketjun nettikaupasta ja myy niitä omakustannehintaan seuroille.

Itse konseptiin kuuluvat tuntikuvaukset ja ohjeet vetäjille. Seuroja koulutetaan uuden seurakoulutuksen kautta konseptiin. SJAL auttaa tarvittaessa seuroja luomaan yhteyden oman alueensa kunnan liikuntatoimeen tai kouluihin. Mallia voidaan kehittää pidemmälle niin, että Täysosumaa voi toteuttaa myös liikunnanopettajien toimesta. Malli on käytetty alakouluissa monilla paikkakunnilla ympäri Suomea.

3.1.4 Muita junioritoiminnan kehittämisen tavoitteita ja toimenpiteitä

Lisäksi vuoden 2024 aikana tarkastellaan lasten ja nuorten luokkien kilpailutoimintaa. Tavoitteena on madaltaa osallistumiskynnystä ensimmäisiin kilpailuihin erityisesti ulkona, jossa ammuttamatkat voivat olla aloittelijoille liian pitkiä.

3.2. Valmennuksen kehittäminen

Valmennustoiminnan kehittämisen ensisijaisena tavoitteena on nostaa seuratason valmennuskyvykkyyksiä. Kyvykkyys konkretisoituu seuroissa toimivien ohjaajien määrään ja laatuun.

Valmennuksen kehittämisen tavoitteet ja tehtävät:

- 1) Koulutettujen VOK-valmentajien aktivointi
 - Tavoitteet: Koulutettujen VOK-valmentajien sitouttaminen ohjaamiseen ja valmentamiseen.
 - Toimenpiteet: jatketaan aloitettuja seurakoulutuksia, jotka sisältävät mm. valmennuksen linjaus - dokumentti sekä suoraan seuralle annettavat seuraohjaajakoulutukset.
- 2) Valmennuksen tukimateriaalien jatkokehittäminen (videopankki)
 - Toimenpiteet: kasvatetaan valmentajille (ja ampujille) tarkoitettua videopankkia aihealueina lajitekniikka, välinetekniikka, fyysinen harjoittelu ja ohjaaminen
- 3) Liiton oman valmentajakoulutuksen kehittäminen
 - Tavoitteet: Varmistaa VOK-koulutusten jatko
 - Toimenpiteet: Luodaan liitolle oma VOK1 ja VOK2 tasoiset lajiosat (ensimmäin kurssi käynnistyy syksyllä 2023) ja laajennetaan koulutusta lajin tarpeisiin sopivilla yleisosilla. Yleisosat toteutetaan joko lajiyhteistyönä tai liikunnan alueorganisaatioiden kautta.
- 4) Seurojen tukeminen ammattimaisempaan valmennukseen siirtymisessä (seurat ohjaajien työnantajana)
 - Tavoitteet: Seurojen säännöllisen ohjatun toiminnan ja valmennuksen lisääminen, palkattujen ohjaajien/valmentajien määrän lisääminen
 - Toimenpiteet: Laaditaan ohjeistukset erilaisista vaihtoehdoista, joilla seura voi maksaa ohjaajilleen korvausta (esim. työnantajana toimiminen, kevytyrittäjäyys, matka/kulukorvaukset, työkorvaukset jne.). Opastetaan ja autetaan seuroja ja ohjaajia toiminnan käynnistämisessä (viranomaisilmoitukset, tukihakemukset ulkopuolisen rahoituksen hakemiseen yms.)

Työkaluina tavoitteen saavuttamiseen ovat koulutusjärjestelmän jatkuva kehittäminen ja ruohonjuuritasolla tehtävän ohjaus- ja valmennustyön tukeminen. Tämä tapahtuu kehittämällä päivittäisvalmennusta helpottavia konsepteja ja toimintamalleja (Ensinuolet, Jatkonuolet, Taitomerkit, Täysosuma, videoresurssit). Tätä työtä tehdään erityisesti junioritoiminnan kehittämisprojektissa.

Valmentajille on rakennettu kotimainen urapolku edellisen vaiheen aikana (VOK1 - 3 + VAT). Tätä jatketaan laatimalla henkilökohtaisia osaamisen kehittämissuunnitelmia.

VOK-koulutusten jatkuvuudesta ja tulevaisuuden koulutusmuodoista neuvotellaan muiden tarkkuuslajien kanssa. Tulevaisuudessa on varauduttava jatkamaan VOK-koulutuksia myös ilman tarkkuuslajien yhteistyötä. Marraskuussa 2023 käynnistyy uusi VOK1-lajiosa, jossa on jo hyvin mukana osallistujia.

3.3. Maastoammunnan kehittäminen ja maastoryhmä

Maastolajeilla ymmärretään niitä jousiammunnan muotoja, joita harrastetaan luonnossa (muualla kuin rakennetussa ympäristössä). Maastojousiammunnassa ammutaan tyypillisimmin pyöreisiin maalitauluihin ja 3D-jousiammunnassa eläinfiguureihin.

Maastojousiammunnassa jousityypit ovat talja-, tähtäin- ja vaistojouset. 3D-ammunnassa puolestaan talja-, vaisto-, pitkä- ja perinnejouset (traditional). Maastolajeista eritoten 3D-ammunta on kasvattanut kansainvälistä suosiota, mikä on näkynyt EM- ja MM-kilpailuissa osallistujamäärien kasvuna kaikissa jousityypeissä. 3D-ammunnan kautta on mahdollista saada aktiiviset jousimetsästäjät mukaan SJAL:n toimintaan sekä World Archeryn kansainvälisiin arvokisoihin ja sitä kautta myös muiden World Archeryn kisamuotojen pariin. Erityisesti 3D-ammunta toimii hyvin eri jousiampujaliittojen välisenä siltana jousiammuntaharrastuksen lisäämisessä.

Maastoryhmä on kaikille avoin harjoittelu- ja valmennusryhmä. Ryhmälle järjestetään leirityksiä talvikaudella noin 4 kertaa jousiammuntaseurojen tiloissa, pääsääntöisesti Tampereella. Leireille voivat tulla eri jousityyppien harrastajat, jotka haluavat kehittyä jousiammunnassa ja erityisesti maastoammunnassa. Maastoryhmän leireillä ammuntatekniikan lisäksi panostetaan maastoammunnan erityispiirteiden hiomiseen, kuten matkan arviointiin, ammutaan maastossa ja välineiden säätämiseen.

Maastoryhmän leireille osallistuvat myös maasto- ja 3D-maajoukkueiden ampujat lajityypilliseen valmennukseen. Valmennukseen osallistuvat mahdollisuuksien mukaan Aleksandra Ruuskanen, sekä talja-, tähtäin- ja tähtämättömien jousien maajoukkueryhmien valmentajat tarpeen mukaan. Maastoryhmän toimintaa organisoii maastolajityöryhmä.

Maastoryhmä järjesti 2021 ja 2022 yhteistyössä FFAA ja SJML liittojen kanssa 3D-jousiammunnan 3D-Cupin johon saatiin osallistujia yli liittorajojen. Suurimpina osallistuvina aselajeina olivat taljajouset, pitkäjouset ja traditionel jouset. 3D-Cup järjestetään myös vuonna 2024 ja vakiinnutetaan osaksi SJALin kotimaan kilpailutoimintaa.

Maastoammunnan kehittämisen tavoitteet ja toimenpiteet:

1. 3D-Cup kilpailusarjan jatkosuunnitelmat, neuvottelut ja toteutus yhteistyössä muiden lajiliittojen kanssa
 - Toimenpiteet:
 - Yhteisten Cup-sääntöjen ja -aselajien hienosäätö
 - Näkyvyyden maksimoiminen liittojen jäsenten kesken
2. Maastoryhmän ja maastoammunnan valmennustoiminnan kehittäminen
 - Toimenpiteet:
 - Toiminnan suunnittelu 1 - 2 vuoden aikajänteelle, resurssien kiinnittäminen ja viestintä
 - Uusien asiantuntijoiden tunnistaminen ja motivoiminen
 - Olemassa olevan tietotaidon dokumentointi
 - Tiedon ja materiaalien jakaminen ja ampujien ja valmentajien konsultointi
3. Lajien tunnettuuden kasvattaminen ja medianäkyvyyden nostaminen
 - Toimenpiteet:

- Lajista tehtävien videoiden toteuttaminen (kaksi videota)
- Lajin tunnettavuutta edistävien tapahtumien tukeminen
- Näkyvyyden lisääminen liiton sivuilla ja somessa
- Näkyvyyden lisääminen ryhmän omien uutiskirjeiden ja somekanavien kautta

4. Liittojen (SJAL, SJML, FFAA) välisen yhteistyön kehittäminen

- Toimenpiteet:
 - Kilpailutoiminta, koulutukset, lisenssiselvitys, luokkamutokset, sääntömuutokset
 - Leiritoiminta: Leirien toimintaan voivat osallistua kaikki jousiampujat
 - Kommunikointi: Rakennetaan yhteinen ja keskeytyksetön kommunikointi kaikkien liittojen kesken
 - Rakennetaan yhteinen kilpailukalenteri minimoiden kilpailujen päällekkäisyys ja korostaen pääkilpailuja

5. Kilpailutoiminnan kehittäminen

- Toimenpiteet:
 - Innostaa maastojousiampujia osallistumaan myös tauluammuntakilpailuihin (sisä/ulko)
 - Arvokilpailujen karsintakilpailukonseptin kehittäminen ja standardisointi
 - Tauluammunnan sääntömuutostarpeiden tarkastelu yhteistyössä tuomarineuvoston ja hallituksen kanssa

Tavoitteet:

- Antaa tukea seuroille uusien 3D ja maastoratojen suunnittelulle ja rakentamiselle

Mittarit:

- Kilpailuosallistumiset
- Kilpailijoiden määrä ja uusien kilpailijoiden (kokeilijoiden) määrä
- Maasto ja 3D-kisojen määrä Suomessa

3.5. Parajousiammunnan harrasteliikunta

Suomalaisia jousiammuntaseuroja tuetaan ottamaan myös vammaisurheilijat mukaan seurojensa toimintaan. Seuroille tarjotaan tapauskohtaista tukea parajousiammunnan lajivastaavan kautta. Kisakalliossa voidaan järjestää avoimia tutustumistilaisuuksia.

Vuonna 2021 järjestettiin parajousiammunnan maajoukkueen kanssa avoin webinaari, jossa esiteltiin lajia. Webinaarin nauhoitetta käytetään edelleen lajin viestinnässä.

Invalidiliiton Validia-kuntoutuskeskuksessa tapahtuvaa jousiammunnan ohjausta jatketaan viime vuosien tapaan kerran viikossa. Tarpeen mukaan voidaan osallistua myös muihin vammaisjärjestöjen tapahtumiin ja messuille. Lisäksi pidetään 1-2 leiriviikonloppua yhteistyössä Paralympiakomitean kanssa lajikokeiluna ja ohjausta jo lajin aloittaneille. Tavoitteena on kasvattaa parajousiammunnan harrastajamäärää.

Parajousiammuntaa on integroitu vaiheittain osaksi SJAL:n toimintaa. Kilpailutoiminta on tästä konkreettisin esimerkki; parajousiampujat voivat osallistua SJAL:n kilpailuihin vammattomien luokissa. Lisäksi taljajousen maajoukkueryhmän leiritoimintaa on yhdistetty pararyhmän kanssa.

3.6. Kilpailutoiminta

Kilpailutoiminta nähdään osana lajin monipuolista harrastamista ja sitä halutaan kehittää suuntaan, jossa kilpaileminen nähdään mukavana, sosiaalisena ja rentona lajiin kuuluvana toimintana, joka houkuttaa mukaan aikaisessa vaiheessa harrastamista. Samalla halutaan kehittää kilpailutoiminnan toista päätä, eli huippu-urheilua tukevaa kilpailutoimintaa kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

SM-kilpailuja järjestetään seuraavasti:

- Tauluammunnan SM: yleiset sarjat, juniorit ja masters-sarjat
- Halli SM: yleiset, juniorit ja masters-sarjat
- Halli SM 25m: yleiset sarjat SM-viikon yhteydessä
- Maastojousiammunnan SM
- 3D-jousiammunnan SM
- SM FITA (1440-kierros)

3D-jousiammunnassa järjestetään lisäksi liittojen välistä (SJAL, FFAA, SJML) 3D-Cup sarjaa.

Harrastesarja otettiin käyttöön kesällä 2020. Tähän sarjaan ohjataan lajin pariin tulleita mahdollisimman aikaisessa vaiheessa matalalla kynnyksellä. Harrastesarja on osa kansallista kilpailutapahtumaa ja siihen voi osallistua harrastaja- tai kilpailulisenssillä.

Kaudella 2024 tiimin tärkein kilpailu on Jyväskylässä maaliskuussa järjestettävä SM-viikko, johon SJAL osallistuu 25m SM-kilpailulla. Toteutusvastuu on paikallinen Jyvä-Sulka, jota liitto tukee tarvittavin osin. SM-viikolle osallistuminen on lajille tärkeää, koska tämän kautta saamme medianäkyvyyttä enemmän kuin missään muussa yhteydessä. Lahden SM-viikolla (2023) jousiammunnan SM-finaalin katsojaluvut olivat yli 400 000.

Kilpailusarjoista toteutetaan edellisvuoden tapaan seuraavat:

- Divari-sarja + Junnudivari (seurojen kotiratakilpailu)
- Triple Crown -sarja (Tauluammunnan SM, Halli SM ja maastojousiammunnan SM-kilpailut)
- Junnu Cup
- Pääkaupunkiseudun Junnusarja (aluetoimintaa)
- 3D-Cup

Ranking-sarja

Uutena sarja toteutetaan Ranking -sarja (nimi mahdollisesti muuttuu), joka koostuu erikseen valittavista SM-kilpailuista ja kahdesta erillisestä kansallisesta kilpailusta, joista toinen ammutaan talvikauden ja toinen kesäkauden aikana. Sarjassa ammutaan kaikilla viidellä jousityypillä yleisissä sarjoissa. Naisille ja miehille järjestetään omat sarjat. Sarjan yhteydessä tehdään varainkeruuta ilmoitusmyynnillä, jota toteuttamaan otetaan provisiopalkkainen myyjä. Sarjassa lasketaan pisteitä sijoitusten perusteella.

3.7. Tuomaritoiminta

Tuomarikoulutusten ja -kokeiden järjestämisestä ja tuomaritoiminnan kehittamisestä ja ylläpitämisestä vastaa tuomarineuvosto.

Kansallisia tuomareita koulutetaan tuomarikoulutuksissa. Vuonna 2021 tämä toteutettiin ensimmäistä kertaa etäkoulutuksena. Tätä toimintamallia tullaan hyödyntämään jatkossakin. Vuonna 2023 tehtiin laaja muutos tuomarilisensseihin. Uudessa mallissa koulutetaan vain yhden tason tuomareita, jotka kaikki voivat toimia kilpailujen päätuomareina. Uuden mallin koulutuksia jatketaan vuonna 2024. Koulutukset tallennetaan siten, että koulutuksia voi toteuttaa omaan tahtiin. Uudistusta jatketaan siten, että uusitaan myös tuomarilisenssien ylläpitämiseen vaadittavaa testiä.

Tavoitteena on, että jokaisessa kilpailuja järjestettävässä seurassa on vähintään kaksi kansallisissa kilpailuissa tarvittava tuomari.

Muita tuomarineuvoston tehtäviä vuodelle 2024:

- Tuomarikirjeiden ja tapaustutkimustehtävien laatiminen
- Tuomarien lisenssin uusimiseen tähtävien testien uudistaminen ja toteuttaminen
- Kansainvälisten sääntöjen suomennoksen ylläpitäminen
- Kansallisten sääntöjen ylläpitäminen ja sääntömuutosten laatiminen yhteistyössä hallituksen kanssa
- Ammunnanjohtajakoulutus

Tällä hetkellä Suomessa on kaksi kansainvälisen tason tuomaria (Pyry Ekholm ja Niko Ylipelkonen) ja yksi maanosatuomari (Mari Jakonen).

3.8. Tulospalvelutoiminta

Tulospalvelutoiminnan koulutusten järjestämisestä ja osaamisen kehittamisestä ja ylläpitämisestä vastaa tulospalvelutyöryhmä.

Vuonna 2024 jatketaan uusien tulospalveluosaajien tasojen kehittämistä ja henkilöiden rekrytointia. Protason osaajat kykenevät toteuttamaan SM-kilpailujen ja muiden suurempien kilpailutapahtumien tulospalvelun kilpailun tulospalveluvastaavana ja osana kilpailun tulospalvelutiimiä. Perustason osaajat pystyvät hoitamaan kansallisen tason kilpailu. Tavoitteena on kasvattaa protason osaajien määrää niin, että tiimissä olisi yhteensä noin 10 henkilöä koko Suomessa ja perustason osaajien määrää niin, että jokaisessa kilpailuja järjestävässä seurassa olisi vähintään yksi perustason osaaja.

Vuonna 2024 järjestetään 3 tulospalvelukoulutusta tarpeen mukaan joko etänä tai paikan päällä eri puolilla Suomea. Lähikoulutuksia ei järjestetä, mikäli osallistujia on vähemmän kuin 3. Koulutuksissa käydään läpi sekä lanseo-tulospalveluohjelmaa (perustason osaajille kansalliseen kisaan tarvittavat tiedot) että kilpailujen tulospalvelun hoitamista muita ohjelmia apuna käyttäen (esim. excel). Protason halukkaille järjestetään erilliset perehdytykset sopivien kilpailuviikonloppujen yhteydessä.

Elektronisen tulospalvelun kalustoa kehitetään edelleen tavoitteena laitteistojen oleminen käytössä yhä useammassa kansallisessa kilpailussa.

3.9. Muu harrastetoiminta

Archery Fans

Archery Fans on jäsenyysmalli harrastajille, jotka eivät kuulu SJAL:n jäsenseuroihin. Samalla se on tapa tukea suomalaista huippujousiamuntaa tai junioritoimintaa. Jäsenille tarjotaan mahdollisuutta käyttää liiton valmentajien etävalmennuspalveluja ja saada liiton vakuutusturva harrastamiselle.

Yrityksille on kehitetty oma Archery Fans Business -konsepti, jolla haetaan liitolle uusia yhteistyökumppaneita. Archery Fans Business -tuotteet on jaettu eri kokoihin paketteihin, jotka sisältävät samoja etuja kuin henkilöjäsenten mallit ja lisäksi näkyvyyttä liiton viestintäkanavissa sekä räätöityjä harrastemahdollisuuksia yrityksen työntekijöille.

Divari-sarja

Divari-sarja on seurojen välinen harrastesarja, jossa kilpailuun ilmoittautuneet seurat ampuvat kilpailutuloksensa omissa seuran harjoitusiloissaan. Divari-sarjaa ammutaan kuukausittain ja seura voi itse päättää, milloin kuukauden aikana divari-sarjaan lähetettävät tulokset ammutaan. Divari-sarja alkoi talvikauden hallikilpailuna aikuisten sarjoina ja laajeni 2023 Junnudivariksi. Osallistumiseen ei vaadita lisenssiä. Divaria ammutaan lokakuusta maaliskuuhun.

Vuonna 2024 testataan finaalityapahtumaa Divari-sarjaan, joka ammutaan virtuaalisena joukkukilpailuna sarjojen parhaiden joukkueiden kesken. Finaali ammutaan huhtikuun aikana ja mukaan otetaan kahdeksan tai enintään puolet sarjasta. Tarkempi toteutustapa päätetään kauden aikana.

4. Seuratoiminta

Seuratoiminta on liiton jäsenseurojen järjestämää jousiamuntatoimintaa, lajin edellytysten parantamista ja kehittämistä. Liiton toimintana seuratoiminta on seurojen toimintaedellytysten parantamiseen liittyvää toimintaa. Seurat ovat liiton jäseniä, joten seuratoiminta on liiton näkökulmasta asiakaspalvelua. Liitto tuottaa palveluja ja toimintamalleja, jotka helpottavat ja edesauttavat seurojen omien tavoitteiden saavuttamista. Liitto pyrkii vaikuttamaan seurojen toimintaan siten, että sen (liiton) omat tavoitteet saavutetaan. Tavoiteasetannassa on olennaista, että seurojen ja liiton tavoitteet ovat linjassa.

Lajin kasvun tärkein mittari on seurojen jäsenmäärä ja erityisesti juniori-ikäisten jäsenten määrä. Jotta kasvu on mahdollista, on seurojen toiminnan (määrä ja laatu) ja organisoinnin oltava hyvällä pohjalla. Seuratoiminnan kehittäminen onkin keskeinen toimenpidekokonaisuus liiton strategiassa. Liiton rooli kasvun mahdollistajana on:

- **Kehittää** toimintamalleja (SJAL-konseptit) joiden avulla seurat voivat kehittää toimintaansa.
- **Kouluttaa** seurojen toimihenkilöitä ja vapaaehtoisia (valmentajat, ohjaajat, järjestäjät yms.).
- **Auttaa** seuroja seuratoiminnan kysymyksissä.
- **Myydä ja markkinoida** jousiamuntaa lajin ulkopuolella (uudet harrastajat) ja sisällä (jo lajia harrastavat).

Liitolla on palkattu seurakehittäjä (osa-aikainen), jonka tehtäviin kuuluu mm. seurojen kouluttaminen, seuroihin suuntautuva viestintä, konseptikehitys, Suomisportin ylläpito ja osin lasten ja nuorten harrasteliikunnan kehittäminen. Toiminnanjohtaja johtaa ja osallistuu seuratoiminnan kehitykseen.

4.1. Seuratoiminnan kehittäminen 2024

Seurojen toiminnan kannalta tärkeintä ovat ihmiset. SJAL pyrkii kehittämään tukitoimintoja, joiden avulla seurat voivat helpottaa seura-aktiivien työtä.

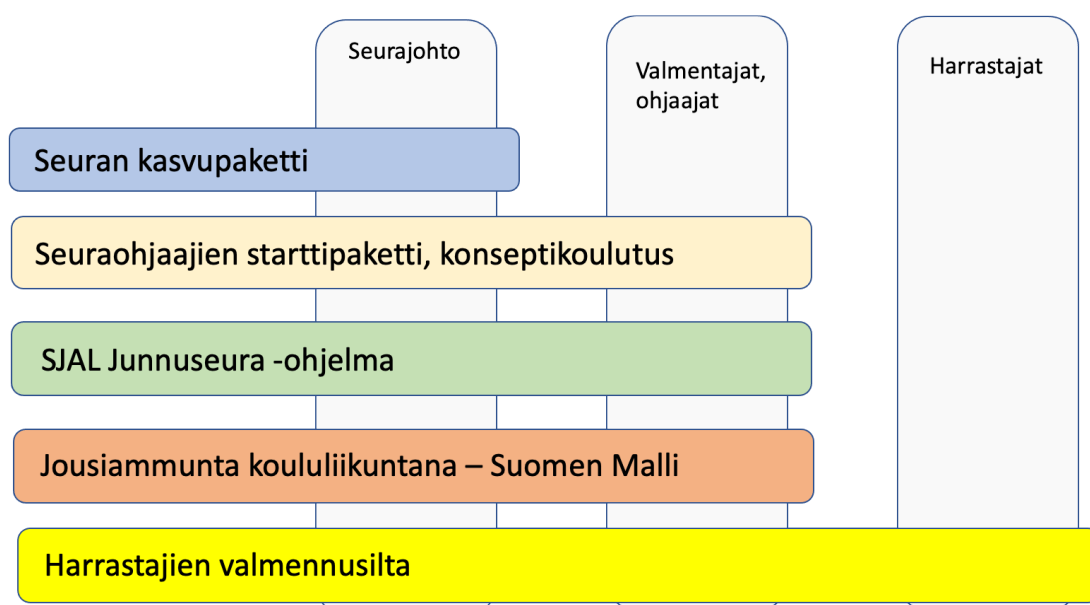
Vuonna 2021 todettiin, että kasvusysäyksen aikaansaaminen edellyttää isoa koulutusponnistusta. SJAL on viime vuosina kehittänyt joukon konsepteja, toimintamalleja ja koulutusosaamista. Näiden jalkautuminen seurojen arkeen on kuitenkin ollut puutteellista. Koronapandemia edesauttoi etäkoulutusten toteuttamista ja niihin tottumista. Samalla todettiin myös, että koulutukset eivät voi toimia pelkästään etänä. Päätettiin rakentaa koulutuskokonaisuus, jossa on mukana yksi lähiopetusilta, jota seuraa sarja etäkoulutuksia. Näin saadaan enimmillään noin kymmenen tunnin koulutus seuralle. Tämä mahdollistaa kohtuullisen hyvän vaikuttavuuden seuroihin.

Vuosina 2022 ja 2023 koulutuksiin osallistuneet seurat ovat kasvaneet merkittävästi nopeammin kuin muut seurat.

4.1.1. Seurakoulutukset

SJAL kehitti kevään 2021 aikana uudet seurakoulutukset, joita on nyt toteutettu kahden vuoden ajan. Koulutukset ovat seuroille maksuttomia. Koulutuksia pyritään mahdollisuuksien mukaan yhdistelemään ja myös räätälöimään aina seuran tarpeisiin sopivaksi kokonaisuudeksi.

Kouluttajina toimivat liiton toiminnanjohtaja, seurakehittäjä ja aluevalmentajat. Seuroja voidaan ottaa koulutukseen vain 6 - 10 vuodessa, joten koulutusponnistus jatkuu useita vuosia.

Kuva 1. SJAL Seurakoulutukset

Seuran kasvupaketti

- Seuratoiminnan edellytykset (ihmiset, olosuhteet, osaaminen, toiminta)
- Tuotteistaminen ja myynti (tuote, viestintä, yhteisö, rahoitus)
- Seuran valmennuksen ja ohjauksen linjaus -dokumentin tekeminen
- 1 x lähikoulutus + 3 etäkoulutusta (7 h - 10 h)
- Kohderyhmä: seurajohto + aktiivit

Seuraohjaajan startti

- SJAL konseptit (Ensinolet, Jatkonuolet, Taitomerkit, Täysosuma)
- Ensinolet-ohjaajakoulutus
- Ryhmän ohjaamisen perusteet
- Perusteet seuran Ohjauksen ja valmennuksen linjauksen laatimiselle
- 1 x lähikoulutus + 1 etäkoulutus (6 h)
- Kohderyhmä: seura-aktiivit, ohjaajat, valmentajat (myös tulevat)

SJAL Junnuseura-ohjelma

- Junnuseura-ohjelman perusteet
- Junnuseuran ohjattu toiminta: ohjaajakoulutus Muksujen Ensinolet -konseptin ohjaamiseen
- Ohjelmaan hakeminen, kriteerit
- Kilpailutoiminta
- Koulutukset ja seminaarit
- Perusteet seuran Ohjauksen ja valmennuksen linjauksen laatimiselle
- 1 x lähiopetus (4 h) + 3 etäkoulutusta (2 h) (tai käyntejä tarvittaessa) yhteisenä ohjelmassa mukana oleville seuroille (10h)
- Kohderyhmänä ovat ensisijaisesti junioritoiminnasta vastaavat ja juniorien ohjaajat ja valmentajat

Jousiammunta koululiikuntana (Suomen malli, Täysosuma-konsepti)

- Suomen mallin perusteet
- SJAL:n koululiikuntakonsepti
- Seura - kunta - koulu - yhteistyö
- Lajikokeilu, lajiyhteistyö (jousiammunta osana monilajikurssia), kurssimuotoinen toiminta
- 1 x lähiopetus TAI etäkoulutus TAI yhdistetty muihin koulutuskokonaisuuksiin
- Kohderyhmänä ovat ensisijaisesti junioritoiminnasta vastaavat ja juniorien ohjaajat / valmentajat ja seurajohto

Harrastajien valmennusilta

- Lajitekniikka, eri teemoja (tähtäin, vaisto), välineiden virittäminen
- Perusteita lajitekniikan omatoimisesta harjoittelusta
- Iltaharjoitus (2 - 3 h) tai viikonloppuna toteutettava treenipäivä (3 - 4 h)

- Kohderymänä harrastajat vasta-alkajista kokeneempiin. Omat välineet edellytyksenä. Ryhmäkoko tapauskohtaisesti. Voidaan yhdistää useamman seuran tilaisuudeksi tai aluetoiminnaksi.

4.2. Muut seuratoiminnan tehtävät 2024

Seurakehittäjä vastaa Suomisportin tuesta SJALin jäsenseuroille ja käyttäjille. Järjestelmää käytetään lisenssimyyntiin, tapahtumien hallintaan ja seurojen niin halutessa näiden jäsenrekisteripalveluun.

Seurakehittäjä tarjoaa tukea OKM:n seuratukea hakeville seuroille.

Vuoden 2024 aikana jatketaan vapaaehtoisten seuratoimijoiden työn arvostuksen huomioimista projektilla Kiitä vapaaehtoista. Kampanjassa pyydetään seurojen jäseniä nostamaan esille aktiivisia vapaaehtoisia omista tai naapuriseuroista. Eniten ääniä keränneiden seuroja palkitaan SJAL:n toimesta.

Mittarit:

- Seurojen jäsenmäärän kehitys
- Osallistuminen liiton koulutuksiin ja tapahtumiin
- Koulutettujen valmentajien ja ohjaajien määrä
- Järjestettyjen Ensinolet-kurssien määrä
- Ohjatun toiminnan tuntimäärä
- Vapaaehtoistoimijoiden määrä
- Palkatun henkilöstön määrä seuroissa
- Seuratukea hakevien seurojen määrä

5. Huippu-urheilu

Kansainvälisissä kilpailuissa menestyminen on yksi kilpaurheilun keskeinen tavoite. Pienelle lajille se muodostaa merkittävän osan näkyvyydestä. Huippu-urheilu edistää myös lajin kehittymistä ja kehittämistä etenkin valmennuksen osalta. Liitossa huippujousiammunnan eteen työskentelevät valmennuspäällikön rinnalla osa-aikaiset tähtäin-, talja- ja tähtäimettömien jousten maajoukkuevalmentajat, paramaajoukkueen valmentaja sekä nuorten maajoukkueen valmentaja.

Valtaosa urheilijoiden harjoittelusta tapahtuu kotiseuroissa ja henkilökohtaisten valmentajien ohjauksessa. Laadukas ja suunnitelmallinen päivittäisvalmennus on kehittymisen kannalta ratkaisevassa roolissa. Liiton maajoukkueleiritykset ja maastoryhmän (3.4) toiminta tukevat ampujien henkilökohtaista harjoittelua ja toimivat myös kanavina lisätä aluevalmentajien ja henkilökohtaisten valmentajien tietotaitoa.

5.1 Huippu-urheilun määritelmä

Määrittelemme huippu-urheilun kahdesta näkökulmasta. Ensimmäinen (primääri) määritelmä on yksilöstä lähtevä, huippu-urheilijan määritelmä ja toinen (sekundääri) on lajista lähtevä määritelmä huippu-urheilulle. Jälkimmäinen on altis muutoksille, jotka lähtevät kansainvälisestä lajikulttuurin kehittämisestä.

Ensisijainen huippu-urheilun määritelmä jousiammunnassa perustuu yksilön (myöhemmin "huippu-urheilija") valintoihin. Huippu-urheilija on tehnyt tietyllä ajanhetkellä tietoisin uravalinnan, jossa hän on asettanut urheilun ja kansainvälisen menestymisen ensisijalle muihin urapolkuihin nähden. Valinta urheiluun panostamiseksi voi olla määräaikainen (esimerkiksi seuraavat neljä vuotta). Huippu-urheilija (jousiammunnassa) voi tehdä palkkatyötä tai opiskella, mutta näihin käytetty aika ja panostus on asetettu palvelemaan huippu-urheilijan uraa mahdollisimman hyvin. Huippu-urheilija harjoittelee suunnitelmallisesti kaikilla eri osa-alueilla (laji, fysiikka, mentaali, palautuminen). Huippu-urheilija voi harjoitella myös maajoukkueen ulkopuolella. Huippu-urheilija harjoittelee säännöllisesti ja määrällisesti taitolajien yleisiä standardeja seuraten. Viitearvona viikoittaiselle (keskimääräiselle) harjoitusmäärälle on 20 h / viikko.

Huippu-urheilija kilpailee säännöllisesti kansainvälisissä kilpailuissa, joissa hän saavuttaa menestystä. Huippu-urheilija voi jousiammunnassa tavoitella menestystä kaikista lajin arvokilpailuista. Sijoittuminen arvioidaan aina suhteessa arvokilpailun tasoon ja sarjan kokoon.

World Archeryn (WA) alaisessa toiminnassa korkein taso on MM-kilpailut. Vaisto-, pitkä- ja traditional-jousissa korkein taso on maastojousiammunnan MM-kilpailut ja 3D-ammunnan MM-kilpailut. Taljajousessa, tähtäinjousessa ja para-ammunnassa korkein taso on tauluammunnan MM-kilpailut. Muita arvokilpailuja ovat maastojousiammunnan EM-kilpailut, 3D-ammunnan EM-kilpailut, tauluammunnan EM-kilpailut, EM-hallikilpailut sekä World Cup -sarja.

Kansainvälisen Olympiakomitean (IOC) toiminnassa tähtäinjousen osalta korkein taso on neljän vuoden välein järjestettävät olympialaiset ja parajousiammunnassa paralympialaiset. Kyseiset kilpailut keräävät eniten kansakuntia ja urheilijoita sekä saavat suurimman media- ja yleisöhuomion lajin ulkopuolelta. Nämä ovat Olympia- ja Paralympiakomitean priorisoimia tapahtumia. Euroopan Olympiakomitean alaisuudessa toteutettavat European Games -tapahtumat ovat tärkeä välietappi tähtäin- ja talja-ampujille kohti Olympialaisia. International World Games Associationin (IWGA) toiminnassa korkein taso maastojousiampujille ja taljajousiampujille on neljän vuoden välein järjestettävä World Games. WA toimii edellä mainittujen organisaatioiden yhteistyötahona kilpailujen järjestämisessä, ja maapaikat Olympialaisiin ja World Games -kisoihin jaetaan pääsääntöisesti WA:n alaisissa kilpailutapahtumissa.

5.2 Maajoukkueet ja maajoukkueleiritysryhmät

Liitto lähettää arvokilpailuihin maajoukkueet tauluammuntakilpailuissa tähtäinjousessa ja taljajousessa sekä parajousiammunnassa. Maastoammunnassa maajoukkue muodostuu talja-, tähtäin- ja vaistojousiampujista. 3D-ammunnassa maajoukkue muodostuu taljajousi-, vaistojousi-, pitkäjousi- (longbow) ja perinnejousi (traditional) -ampujista. Maajoukkueleiritysryhmät on jaettu jousityypeittäin tähtäinjouseen, taljajouseen ja tähtäimettömiin (vaisto, longbow, traditional) jousiin. Maasto- ja 3D-ampujat leireilevät sekä jousityyppikohtaisissa maajoukkueleiritysryhmissä että avoimen maastoryhmän leireillä (3.4).

Arvokilpailuihin lähetettävät maajoukkueet valitaan erillisten karsintamenettelyjen perusteella. Maajoukkueleiritysryhmiin valitaan urheilijoita, joilla on potentiaalia menestyä lajin arvokilpailuissa ja halua sitoutua tavoitteelliseen, pitkäjänteiseen harjoitteluun kunkin seuraavassa esitetyn leiritysryhmän valintakriteerien perusteella.

5.2.1. Tähtäinjousen maajoukkueleiritysryhmä

Aikuisten tähtäinjousen maajoukkueleiritysryhmässä on 6 - 12 ampujaa. Ryhmälle on asetettu tuloskriteerit, jonka perusteella ensimmäinen valinta tehdään syksyllä 2023. Ryhmä koostuu ampujista, jotka ovat kansainvälisellä tasolla tai ovat lähellä sitä.

Ryhmä leireilee Kuortaneen Urheiluopistolla kauden aikana neljä kertaa. Ryhmän valmennus pyritään nostamaan kokonaisvaltaiselle tasolle, jolloin ampujien harjoitussuunnitelmat mitoitetaan sopiviksi elämäntilanteisiin ja resursseihin.

Leiritykset toimivat omakustannusperiaatteella. Leireille pyritään saamaan mukaan mahdollisimman paljon henkilökohtaisia valmentajia.

5.2.2. Taljajousen maajoukkueleiritysryhmä

Taljajousen maajoukkueleiritysryhmän ensimmäinen toimintavuosi oli 2023. Ryhmä kootaan kriteerit täyttävistä talja-ampujista tauluammunta ja maastolajit huomioiden. Ryhmän koko on 6 - 15 ampujaa. Ryhmän tavoitteena on tuottaa huippuampujia kansainvälisiin kilpailuihin (ml. Los Angelesissa 2028 järjestettävät Olympialaiset, mikäli talja-ammunta otetaan olympialajiksi).

Leiritykset toimivat omakustannusperiaatteella. Leireille pyritään saamaan mukaan mahdollisimman paljon henkilökohtaisia valmentajia.

5.2.3. Tähtämättömien jousityyppien maajoukkueleiritysryhmä

Tähtämättömien jousien maajoukkueleiritysryhmän ensimmäinen toimintavuosi oli 2023. Ryhmä kootaan kriteerit täyttävistä vaistojousi-, pitkäjousi- ja perinnejousiampujista, joiden tavoitteena on menestyä kansainvälisissä arvokilpailuissa. Ryhmän koko on 10-18 ampujaa.

Leiritykset toimivat omakustannusperiaatteella. Leireille pyritään saamaan mukaan mahdollisimman paljon henkilökohtaisia valmentajia.

5.2.4. Parajousiammunnan valmennusryhmä

Parajousiammunnan valmennusryhmän vuoden 2024 päätavoitteet ovat seuraavat:

- Menestyminen EM-kilpailuissa ja W1-luokan henkilökohtaisen paralympiapaikan saavuttaminen
- Laajentaa kansainvälisesti luokiteltujen ja menestyvien para-ampujien määrää

Parajousiammunnan A-valmennusryhmään kuuluvat vuonna 2024 seuraavat henkilöt:

- Jere Forsberg, avoin taljajousi
- Jean-Pierre Antonios, W1 (taljajousi)
- Keijo Kallunki, valmentaja
- Sami Forsberg, paralympiaryhmän päävalmentaja
- Huoltaja / avustusta

Parajousiammunnan B-valmennusryhmään kutsutaan kehittyviä paraurheilijoita.

A-valmennusryhmään kuuluvat kutsutaan leireille automaattisesti. B-valmennusryhmän jäsenet saavat osallistua leireille maksan leiri kulut itse. Lisäksi leirityksiin voi osallistua myös muita kansainvälisellä tasolla tai sitä lähellä olevia parajousiampujia, joilla ei ole voimassa olevaa luokittelua.

Parajousiammunnan valmentajana ja lajivastaavana toimii paravalmentaja (sopimus tehdään vuoden 2023 loppuun). Kansainvälisissä kilpailuissa parajoukkueen johtotehtävissä toimii paravalmentaja. Tarpeen mukaan joukkueeseen valitaan lisää huoltajia leireille ja kisamatkoille. Naisten tullessa mukaan kisareissuille tarvitaan vähintään yksi samaa sukupuolta oleva henkilö mukaan. Ampujien päivittäisvalmennuksesta vastaavat henkilökohtaiset valmentajat.

Ryhmälle järjestetään kauden aikana neljä kotimaan leiriä Kisakeskuksessa. Lisäksi ryhmä leireilee Pajulahdessa Paralympiakomitean leirillä.

Kauden aikana pyritään rekrytoimaan uusia kilpa-ampujia B-valmennusryhmään ja mikäli B-ryhmään kuuluvat saavuttavat asetetut tavoitteet heidät siirretään A-ryhmään.

Joukkueenjohto ja valmennustiimi osallistuvat vuoden aikana erilaisiin tapahtumiin, joiden järjestäjinä ovat muun muassa SJAL, Paralympiakomitea ja Huippu-urheilun insituutti KIHU.

Ryhmän kansainväliset kilpailut ja niiden tavoitteet kaudella 2024 ovat:

- Fazza parajousiammunnan kansainvälinen turnaus, Dubai (Helmikuu 2024)
 - Tavoite: W1, valmistava kilpailu kevään paralympia karsintaan
- Parajousiammunnan EM-kisat Rooma, Italia 20-26.5.2024
 - Tavoite: Hankkia 1 henkilökohtaista paikkaa paralympialaisiin
- Parajousiammunnan World Ranking Event, Nove Mesto, Tsekki 22-30.6.2024
- Paralympialaiset Pariisi, Ranska 28.8. - 8.9.2024
 - Tavoite: 1 paralympiamitalisija

5.2.5. Nuorten valmennusryhmä LA28

Vuonna 2023 muodostettiin uusi pitkän aikavälin kehitysryhmä nimeltä LA28. Ryhmään haettiin laajalla otannalla 13-20 -vuotiaita jousiampujia. Lisäksi mukaan kutsuttiin nuorten seuravalmentajia. Ryhmän tavoitteena on saada joukkueet naisissa ja miehissä tähtäin- ja taljajousilla vuoden 2028 Los Angelesin olympialaisiin ja olympialaisten karsintakilpailuihin. LA28-ryhmässä on mukana noin 20 nuorta jousiampujaa ja 5-7 nuorten omaa valmentajaa.

Ryhmän toiminta on rakennettu tukemaan ryhmäytymistä ja aiempaa intensiivisempää tukea nuorten arkivalmennukseen seuroissa. Seuroihin tehdään käyntejä harjoituskauden aikana ja heihin pidetään yhteyttä myös etäyhteyksin. Kaikille nuorille laaditaan harjoitusohjelmat, jotka tukevat heidän arkiharjoittelua kotona. Tavoitteena on myös samalla kouluttaa valmentajia tukemaan nuorten kehitystä kohti kansainvälistä tasoa.

Nuorten maajoukkueen leiritykset tapahtuvat samaan aikaan aikuisten maajoukkueen kanssa Kuortaneen Urheiluopistolla. Leirejä järjestetään 4-5 kertaa vuodessa. Lisäksi nuoria ohjataan paikallisten akatemiapalveluiden piiriin ja oman alueen aluetoiminnan leirityksiin.

5.3. Huippu-urheilun kehittäminen

Aikuisten maajoukkueissa painotetaan päivittäisvalmennuksen laatua. SJAL:n organisoimaa leiritystä on aikuisilla kauden aikana noin neljä viikonloppua, joten pääpaino on urheilijan omassa valmentautumisprosessissa.

Kaikkien arvokilpailujen bonusjärjestelmä otettiin käyttöön syksyllä 2022.

Huippu-urheilun kehittämisen tavoitteet ja toimenpiteet vuoteen 2024 asti:

- 1) Urheilijan polun eri vaiheiden vakiinnuttaminen
 - o Toimenpiteet:
 - i) Uusien ryhmien (LA28, talja, tähtäimettömät) toiminnan vakiinnuttaminen
 - ii) urheilijan polun eri vaiheista tiedottaminen
 - iii) aluetoiminnan tukeminen
 - iv) urheilulukioihin ohjaaminen
 - v) Kuortaneen leiritykset

- 2) Huipulle tähtävien urheilijoiden henkilökohtaisten valmentajien tukeminen
 - o Toimenpiteet:
 - i) uusien henkilökohtaisten valmentajien tuottaminen

Mittarit:

- Kilpailumenestys, huippuampujien tulostasoa suhteessa kansainväliseen kärkeen
- Kadetti-ikäisten menestys EM-tasolla

5.4. Kansainvälinen kilpailutoiminta ja tavoitteet

Arvokilpailut luokitellaan kolmeen luokkaan: 1) päätapahtuma, 2) merkittävä kv. kilpailu ja 3) muut kv. kilpailut.

Kauden päätapahtuma: SJAL:n näkökulmasta vuoden tärkein kansainvälinen arvokisa. Tyypillisiä tällaisia tapahtumia ovat maailmanmestaruuskilpailut, Euroopanmestaruuskilpailut, olympialaiset tai olympiakarsintakisat. Nämä kilpailut painottuvat arvokisatukien jaossa ja niihin lähetetään SJAL:n toimesta joukkueenjohtaja mukaan, mikäli joukkueen koko on riittävän suuri. Juniorijoukkueiden mukaan lähtee aina vähintään joukkueenjohtaja.

Merkittävä kv. kilpailu: SJAL:n näkökulmasta ei kauden päätapahtuma, mutta voi olla useille urheilijoille kauden päätavoite. SJAL:n tuki on matalammalla tasolla kuin päätapahtumassa. Joukkueenjohtajan matkan rahoitus arvioidaan tapauskohtaisesti.

Muut kv. kilpailut: Nämä ovat esimerkiksi World Archeryn ja World Archery European järjestämiä kovatasoisia kansainvälisiä kilpailuja, joita pidetään ensisijaisina kansainvälisen kokemuksen hakemismatkoina. Näihin kisoihin osallistumista SJAL voi tukea valmennusbudjetista, mikäli budjetti antaa tähän mahdollisuuden.

Liitto voi organisoida kilpailumatkoja myös alemman tason kilpailuihin. Nuoria kansainvälisestä kilpailusta kiinnostuneita ampujia ohjataan Pohjoismaiden NUM-kilpailuihin hakemaan kokemusta.

Taulukossa 2 on esitetty arvokisojen priorisointi vuosille 2024 - 2026. Priorisointi tarkennetaan vuosittain toimintasuunnitelman yhteydessä.

Taulukko 2. Arvokisojen priorisointi vuosille 2023 - 2025

	2024	2025	2026
<i>Päätapaukset</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Olympialaiset ja paralympialaiset, Pariisi - OG ja PG karsinnat - Tauluammunnan EM - Maasto MM - 3D MM - Parajousiammunnan EM - Juniori EM 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Tauluammunnan MM</i> - <i>Juniori MM</i> - <i>Maasto EM</i> - <i>3D-EM</i> - <i>Para EM</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Tauluammunnan EM</i> - <i>Juniori MM</i> - <i>Maasto MM</i> - <i>3D-MM</i> - <i>Para MM</i>
<i>Merkittävä kv. kilpailu</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Halli EM (Kroatia) - European GP - World Cupit 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>World Games (Kiina)</i> 	
<i>Muut kv. kilpailut</i>	<ul style="list-style-type: none"> - NUM 		

Vuoden 2024 aikana tärkeimmät tauluammunnan arvokilpailut ovat aikuisten tauluammunnan EM-kisat Saksassa ja Pariisin olympialaiset / paralympialaiset. Parajousiammunnassa tärkeimmät kilpailut ovat lajin EM-kilpailut Italiassa. Maastolajien tärkeimmät arvokilpailut ovat 3D-ammunnan ja maastojousiammunnan MM-kilpailut.

Nuorten osalta tärkeimmät arvokilpailut ovat Juniorien EM-kilpailut Romaniassa..

Tavoitteet:

- Tauluammunta: vähintään yksi henkilökohtainen olympia- ja toinen paralympiapaikka
- Juniori EM: ei sijoitustavoitteita
- 3D EM: 1 henkilökohtainen ja 1 joukkue TOP4 joukossa
- Maastojousiammunnan EM: 1 ampuja TOP4 joukossa
- Paralympialaiset: 1 henkilökohtainen mitali

6. Järjestötoiminta

Järjestötoiminta muodostuu liiton lakisääteisistä ja muista hallinnollisista toimista, peruspalveluista ja jäsenjärjestöpalveluista, toimintaedellytysten turvaamisesta, edunvalvontatyöstä, toiminnan yhteiskuntavastuun huolehtimisesta ja viestinnästä, joka on keskeisessä osassa muitakin toimintoja.

Järjestötoiminnan kehittämistyö jatkuu. Tärkeimpiä tehtäviä on rahoituspohjan laimentaminen, viestinnän tehtävien kehittäminen ja lajin markkinoinnin tukeminen.

Järjestötoimintaan kuuluu myös yhteiskuntavastuun eri elementit (hyvä hallinto, toiminnan eettisyys sekä tasa-arvo ja yhdenvertaisuus). Vuoden 2023 on päivitetty liiton antidopingohjelma vastaamaan SUEK:n 2021-kriteeristöä ja laadittu kilpailumanipulaation vastainen ohjelma.

6.1. Organisaatio

SJALilla on vuonna 2023 ollut palkattuna kolme vakituista työntekijää ja neljä määräaikaisella sopimuksella toiminutta valmentajaa (tähtäin, talja, tähtäimettömät ja para). Tähtäinjousen valmentajan tehtävät päättyivät kesällä 2023. Lisäksi liitolle on työskennellyt projektirahoituksella kuusi aluevalmentajaa. Vuoteen 2024 jatketaan samalla kokoonpanolla. Aluevalmentajien työsuhteet päättyvät elokuun loppuun 2024. Tähtäinjousen maajoukkueen leirivalmentajaksi etsitään uutta henkilöä.

Liiton toimisto sijaitsee Kamppailumaailman avokonttorissa Helsingin Pitäjänmäellä Sporttitalossa, jossa on valtaosa muistakin kansallisista lajiliitoista. Liiton toimisto on Sporttitalossa.

Palkatun henkilökunnan lisäksi liiton toimintaan ja tavoitteiden toteuttamiseen osallistuvat työryhmien jäsenet ja työryhmille nimetyt puheenjohtajat. Työryhmien jäsenille ja puheenjohtajille korvataan liiton tehtävien toteuttamisesta aiheutuneet matkakulut sekä päivärahat ja kilometrikorvaukset Verohallinnon kulloinkin voimassa olevien ohjeiden mukaan.

6.1.1 Palkattujen työntekijöiden tärkeimmät vastuut, tehtävät ja tulostavoitteet

Toiminnanjohtajan (Juhana Rüster) vastuulla on liiton toiminnan kokonaisuuden kehittäminen ja tehokkaan toiminnan kehittäminen ja ylläpitäminen. Toiminnanjohtaja toimii seurakehittäjän, talousassistentin, olympiavalmentajan ja paravalmentajan esimiehenä ja hänen esimiehenään toimii SJAL:n hallituksen puheenjohtaja. Kokonaisvastuu pitää sisällään toiminnan suunnittelun, toiminnan johtamisen, tuloksellisuuden varmistamisen, osa-alueen budjettivastuun ja tuloksista raportoinnin. Mikäli jollakin osa-alueella ei ole erikseen nimettyä vastuuhenkilöä, toiminnanjohtajan vastuulla on toiminnan organisointi tarkoituksenmukaisella tavalla. Tehtävä on vakituinen ja täysiaikainen.

Toiminnanjohtajan tärkeimmät tulostavoitteet vuodelle 2024 ovat liiton strategisten tavoitteiden saavuttaminen ja toimintasuunnitelman toteuttaminen budjetissa pysyen.

Seurakehittäjän (Marja Raisoma) vastuulla on seurakenttään kohdistuvat tehtävät (koulutukset, jäsenrekisterin hallinta, lisenssimyynti). Lisäksi seurakehittäjän rooliin kuuluu avustaa lasten ja nuorten ohjaustoiminnan kehittämisestä (mm. PK-seudun Junnusarja, Junnuseura-ohjelma) sekä koululiikuntaprojektin (Täysosuma-konsepti) kehittäminen ja toteuttaminen. Seurakehittäjä on Suomisportin pääkäyttäjä ja hoitaa myös mm. Holvin myynnit, Ensinolet-konseptit ja palkintojen hankinnan ja lähetykset. Seurakehittäjän tehtävä on vakituinen ja osa-aikainen (55%).

Valmennuspäällikön rooli on yhdistetty toiminnanjohtajan roolin kanssa. Valmennuspäällikön vastuulla on huippu-urheilu, valmentajakoulutus, harrasteliikunta ja Kuortaneen leiritysten järjestelyt ja valmennus. Hänen esimiehenään toimii SJAL:n puheenjohtaja.

Valmennuspäällikön tärkeimmät tulostavoitteet vuodelle 2024 ovat:

- Junioritoiminnan kehittämisprojekti
- Valmennusryhmien koordinointi ja vastuvalmentajien tuki
- VOK-koulutukset

LA28 valmentajan (Aleksandra Ruuskanen) vastuulla on LA28-ryhmän toiminnan organisointi ja valmennus leireillä, etävalmennuksen järjestäminen, seuravalmennuksen tuki sekä seurojen valmentajien ja aluevalmentajien kouluttaminen. Lisäksi hän osallistuu mm. maastoryhmän leirivalmennukseen ja muihin erikseen asetettaviin tehtäviin. Tehtävä on määräaikainen ja osa-aikainen (60 %).

Tähtäinvalmentaa haetaan syksyn 2023 aikana.

Paravalmentaja (Sami Forsberg) vastaa pararyhmän toiminnasta kokonaisuudessa. Hän suunnittelee pararyhmän toiminnan ja johtaa sen valmennustoimintaa. Tehtävä on määräaikainen, osa-aikainen ja tuntiperusteinen.

Paravalmentajan tärkeimmät tulostavoitteet vuodelle 2024 ovat:

- Huippu-urheilun sijoitustavoitteet parajousiammunnan arvokisoissa
- Paralympiakarsintaprosessin johtaminen

Taljavalmentaja (Aulis Humalajoki) vastaa taljajousen maajoukkueen valmennuksesta. Hän suunnittelee ryhmän toiminnan ja toimii ryhmän vastuvalmentajana ensisijaisesti leireillä. Ryhmä on tarkoitettu aikuisille ja kehittyville nuorille talja-ampujille. Tehtävä on määräaikainen, osa-aikainen ja tuntiperusteinen.

Taljavalmentajan tärkeimmät tulostavoitteet vuodelle 2024 ovat:

- Taljajousen maajoukkueen valmennustoiminnan kehittäminen

Tähtämättömien valmentaja (Robert Koski) vastaa tähtämättömien josten maajoukkueen valmennuksesta. Hän suunnittelee ryhmän toiminnan ja toimii ryhmän vastuvalmentajana ensisijaisesti leireillä. Ryhmä on tarkoitettu tähtämättömällä jousilla ampuville aikuisille ja kehittyville nuorille. Tehtävä on määräaikainen, osa-aikainen ja tuntiperusteinen.

Tähtämättömien josten valmentajan tärkeimmät tulostavoitteet vuodelle 2024 ovat:

- Tähtämättömien josten maajoukkueen valmennustoiminnan kehittäminen

Aluevalmentajat vastaavat oman alueensa seurojen tukemisesta (kouluttaminen) junioritoiminnan kehittämisohjelmassa. Lisäksi he järjestävät oman alueen alueleiritoimintaa. Aluevalmentajien tehtävä on määräaikainen ja tuntiperusteinen, työaika on keskimäärin 25 h/kk (0-40 h/kk).

Aluevalmentajat alueittain:

Pohjois-Suomi: Lassi Vierikko (koordinoitivastuu) ja Juho Hautamäki

Itä-Suomi: Jouni Pekander (koordinoitivastuu), Tero Tuomisto ja Esa Vainikka (Esan alue olisi enemmän painottunut Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Etelä-Karjala ja Pohjois-Karjala alueille)

Etelä-Suomi: Kari Koskinen (avustavana Aleksandra Ruuskanen)

6.1.2 Työryhmät 2023

Tuomarineuvosto on SJAL:n tuomaritoimintaa ylläpitävä taho, jonka tehtävät on kuvattu tuomarisäännöissä.

Tuomarisäännöissä mainittujen tehtävien lisäksi tuomarineuvoston jatkuviin tehtäviin kuuluu ylläpitää kansainvälisten sääntöjen suomennosta, valmistella kansallisten sääntöjen muutokset yhteistyössä hallituksen kanssa ja päivittää muutokset kansallisiin sääntöihin sekä julkaista tuomareiden uutiskirjettä.

Tuomarineuvosto koostuu 5 - 8 jäsenestä. SJAL:n piiristä olevat WA:n maanosatuomarit ja kansainväliset tuomarit ovat mandaattipaikoilla tuomarineuvostoon. Tuomarineuvoston puheenjohtajana toimii Niko Ylipelkonen ja jäsenenä Pyry Ekholm, Pentti Kivelä, Jouni Möttönen ja Henri Kokkila.

Tulospalvelutyöryhmä vastaa tulospalvelujärjestelmän kehittämisestä, koulutuksista ja ylläpidosta sekä mahdollisuuksien mukaan myös tärkeimpien kilpailujen tulospalvelusta Suomessa. Tulospalveluryhmän puheenjohtajana toimii Jaakko Setälä ja jäsenenä Jani Savilampi.

Kilpailu- ja tapahtumatyöryhmän vastuulla on SJAL:n merkittävien tapahtumien ja kilpailutoiminnan kehittäminen yhteistyössä muiden työryhmien kanssa. Työryhmä vastaa SJAL:n merkittävien tapahtumien ja kilpailujen valmistelusta ja kehittämisestä (tärkeimpänä SM-viikko). Työryhmä tekee tiivistä yhteistyötä muiden työryhmien kanssa. Toimintaa johtaa ja toteuttaa Ensio Lehto.

Maastolajityöryhmän tehtävänä ja tavoitteena on toimia maastojousiammunnan kehittäjänä. Työryhmä vastaa maastoammunnan harrastuspohjan laajentamisesta, yhteistyöstä eri liittojen välillä sekä maajoukkueen valintakriteereistä. Työryhmän puheenjohtajana toimii Eva Sjöström ja jäsenenä Petri Vainikainen, Juha Partanen ja Mauri Heiskanen.

6.2. Kansainvälinen vaikuttaminen

Suomella ei tällä hetkellä ole jäseniä World Archeryn tai World Archery European hallintoelimissä. Suomi vaikuttaa Pohjoismaiden jousiammuntaliiton (World Archery Nordic) toimintaan osallistumalla vuosittaisiin kokouksiin ja järjestämällä Nuorten Pohjoismaiden mestaruuskisat (NUM) omalla vuorollaan.

SJAL haluaa tulevina vuosina nostaa profiiliaan kansainvälisessä vaikuttamisessa. Liitto tukee kansainvälisiin tehtäviin hakeutuvia henkilöitä. Vuoden 2024 aikana on avoinna WAE:n komiteapaikkoja.

6.3. Rahoitus

Jousiammunnan kehittämisen yhtenä tärkeimmistä edellytyksistä on rahoituksen turvaaminen. SJAL:n rahoitusasema on aiempina vuosina ollut kohtuullinen ja toiminnan menot ovat olleet tasapainossa tulojen kanssa. Pandemian jälkeisillä tilikausilla liitto on tehnyt alijäämäisiä tuloksia. Tulevina vuosina on panostettava edelleen orgaaniseen kasvuun, mutta myös ulkopuolisen rahoitusosuuden lisäämiseen.

Liiton merkittävimmät tulonlähteet ovat Opetus- ja kulttuuriministeriön toiminta-avustus (n. 45 %), jäsenmaksutulot (n. 33 %) ja lisenssimaksut (n. 10 %). Olympiakomitean myöntämät tehostamistuet ja urheilijoiden tuet auttavat osaltaan huippu-urheilutoimintaa. Seurojen maksamat kilpailumaksut (n. 4,5 %) ja ulkopuolisilta tahoilta saadut avustukset ja muut tuotot (yht. n. 5 %) ovat pieni, mutta tärkeä osa liiton tulorahoitusta. Vuonna 2023 liiton jäsenmaksua nostettiin rahoitusaseman turvaamiseksi.

Henkilöstökustannukset ovat liiton kustannuksista suurin yksittäinen erä. Palkkakulut jakaantuvat karkeasti valmennustoimintaan (n. 40 %, sis. junioreiden valmennus ja aluevalmennus), seuratoiminta ja kotimaan

kilpailutoiminta (n. 34 %), hallinto (n. 18 %) ja nuorten harrastustoiminta (n. 8 %). Tarpeellisia palveluita voidaan hankkia myös ostopalveluina.

Archery Fans Business

Syksyllä 2023 on aloitettu yhteistyö Haaga-Helia ammattikorkeakoulun (liiketalouden) kanssa. Yhteistyössä kehitetään osana Palvelumuotoilun opintoja SJAL:n Archery Fans tuotetta varainhankinnan tuotteeksi. Loka-marraskuun aikana tehtävä SJAL tukee harjoitustyötä tekeviä oppilaita, jotka tuottavat eri vaihtoehtoja kumppanuustuotteiksi. Näistä SJAL valitsee parhaan / parhaat ja jatkaa myyntivaiheeseen.

Toisena yhteistyömallina on myynnin kehittäminen osana B2B-myyntien opintojaksoa, jossa oppilaat tekevät syksyllä valitun kumppanuustuotteen myyntiä. Oppilaille tarjotaan myös Haaga-Helian sisäisen rekrytointikanavan kautta mahdollisuutta tehdä myyntityötä provisiopalkkaisena.

Archery Fans Business tuotteen myynnillä tavoitellaan vuoden 2024 aikana 5 000€ myyntiä.

Ranking -sarja

Talvella 2024 käynnistetään uusi Ranking -sarja, jonka ilmoitusmyynnillä kerätään rahoitusta järjestäville seuroille ja liitolle. Ilmoitusmyynnin toteuttajan kanssa tehdään sopimus, joka perustuu provisiopalkkaukseen. Ilmoitusmyyjä vastaa itsenäisesti myyntityöstä.

Ranking -kilpailuja järjestetään SM-kilpailujen (Halli 18m, Taulu-SM) ja kahden kansallisen kilpailun muodossa. Liitto tavoittelee Ranking -sarjan ilmoitusmyynnistä vuoden 2024 aikana 2 500 euron myyntiä.

SM-viikko

SM-viikko on ylivoimaisesti suurin yksittäinen tapahtuma, jolloin jousiammunta näkyy valtakunnallisessa mediassa (olettaen, että laji on mukana YLE:n TV-lähetyksissä). Liitto pidättää oikeuden myydä yhden laitmainoksen kilpailun finaalitapahtumaan. Järjestävä seura myy lisäksi omat mainokset. Mainosmyynnistä tavoitellaan 1 000 euron myyntiä.

Suurin yksittäinen rahoitusasemaan vaikuttava tekijä on liiton jäsenseurojen jäsenmäärän kehittyminen. Tämä tuo mukanaan myös muuta toimintaa, jotka vaikuttavat edelleen positiivisesti kassavirtaan ja mahdollistavat uusien palvelujen kehittämisen ja myös harrastamisen ja huipulle tähtävään harjoittelun tukemisen ja kustannusten alentamisen.

6.4. Tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja eettinen toiminta

Jousiammunta on lähtökohtaisesti hyvin tasa-arvoinen laji, jota pystyy harrastamaan iästä, sukupuolesta, fyysisestä kunnosta tai liikuntakyvystä riippumatta. Jopa tasaväkinen kilpailu keskenään on mahdollista. SJAL:n yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma valmistui syksyllä 2016 ja loppuvuodesta 2020 se laadittiin uudestaan. Apuna käytettiin Suomen Voimisteluliiton laajaa asiantuntemusta.

SJAL on valinnut alla olevassa taulukossa kuvatut tavoitteet ja toimenpiteet. Tavoitteena on:

- Laajentaa matalan kynnyksen harrastamista.

- Nostaa seurojen ohjaus- ja valmennustyötä tekevien ja liiton valmentajien osaamista tunnistaa ja puuttua häirintään ja epäeettiseen käyttäytymiseen.
- Nostaa kaikkien lajin parissa toimivien (harrastajien, seura-aktiivien, valmentajien) tietoisuutta ja osaamista tasa-arvoiseen liikuntaan. Jousiammunnassa on nollatoleranssi kaikkeen syrjintään ja häirintään.
- Antaa työkalut harrastajille puuttua epäasialliseen käyttäytymiseen, syrjintään ja häirintään (Et ole yksin -hanke).
- Nostaa sukupuolten tasa-arvoa kaikilla toiminnan osa-alueilla.

Suunnitelman toimenpiteitä jalkautetaan koulutusten kautta sekä viestinnän keinoin.

SJAL kuuluu Olympiakomitean urheiluyhteisöjen yhteinen eettisten rikkomusten kurinpitolautakunnan toimenpidevallan alle, koskien vakavia eettisiä rikkomuksia.

6.4.1. Ympäristövastuu

SJAL laati syksyllä 2022 oman ympäristövastuusuunnitelman, jossa tunnistettiin osakokonaisuudet, joihin liittona voidaan vaikuttaa:

- 1) Matkustamisen vähentäminen
- 2) Materiaalihävikin vähentäminen
- 3) Tapahtumien aiheuttama ympäristökuorma

Tämän suunnitelman tavoitteena on:

1. Lisätä harrastajien ymmärrystä ja tieto lajin ympäristövaikutuksista
2. Nostaa esille keinoja ympäristökuorman vähentämiseksi
3. Kannustaa harrastajia ja seuroja omilla toimilla vähentämään ympäristökuormaa

Keinoina suunnitelman toteuttamiseksi on turhan matkustamisen vähentäminen ja viestintä. Matkustamista voidaan vähentää järjestämällä etäkoulutuksia- ja kokouksia, lähettämällä vain välttämätön määrä henkilöitä kilpailu- ja muihin tapahtumiin ja lisäämällä aluetoimintaa. Matkustamisen vähentäminen vaikuttaa myös talouteen positiivisesti. Viestintää toteutetaan suoraan seuroille tuottamalla näille materiaalia, joita voidaan käyttää seurojen harrastetiloissa. Lisäksi viestitään suoraan jäsenistölle SJAL:n viestintäkanavilla.

Suunnitelma on luettavissa SJAL:n verkkosivuilta.

6.5 Antidoping- ja reilun pelin ohjelmat

Suomen Jousiampujain Liitto ei hyväksy dopingin käyttöä - jousiammunta on puhtaan kympin laji. SJAL:n tavoitteena on taata kaikille jousiampujille oikeus reiluun ja puhtaaseen liikuntaan ja urheiluun.

SJAL:lla on erilliset ohjelmat antidoping ja kilpailumanipulaation vastaisille ohjelmille. Antidopingohjelmalle on tehty kolme päivityskierrosta (viimeisin 2023 SEUK:n 2021 kriteeristöjen mukaisesti) ja kilpailumanipulaation vastainen ohjelma laadittiin 2023.

SJAL:n antidopingohjelman tavoitteena on sitouttaa liiton ja sen jäsenseurojen toiminnassa mukana olevat henkilöt, urheilijat ja heidän taustajoukkonsa antidopingtyöhön ja vaikuttaa lajin piirissä vallitsevaan arvopohjaan ja asenteisiin. Tavoitteena on harjoittaa ennaltaehkäisevää, avointa ja säännöllistä koulutusta ja viestintää antidopingista ja ehkäistä väärinkäsityksiä parantamalla ja ylläpitämällä jousiammunnan piirissä

toimivien henkilöiden ajantasaisia tietoja antidopingasioista. Antidopingohjelmassa määritellään antidopingtoiminnan tehtävät ja vastualueet.

Keskeisiä toimenpiteitä vuonna 2024 antidopingohjelman pohjalta ovat edelleen antidopingkoulutukset sekä nuorille että aikuisille valmennusleirien yhteydessä ja ajantasainen viestintä antidopingasioista. Lisäyksiä uusittu ohjelma tuo mukanaan urheilijasopimukset maajoukkueiden leiritysryhmille ja antidoping- ja reilun pelin pykälät lisenssien yhteyteen.

VOK 2-tason valmentajakoulutuksessa on antidopingosuus.

Leirien ja valmentajakoulutuksen antidopingkoulutuksen järjestelyistä sekä maajoukkuetietojen ilmoittamisesta SUEKille vastaa valmennuspäällikkö.

Liiton kilpailumanipulaation torjuntaohjelman tavoitteena on vaikuttaa siihen, että kaikki lajitoimijat ymmärtävät, mitä on kilpailumanipulaatio ja sitä havaitessaan, tuntevat torjuntaan liittyvät toimintaohjeet. Liiton koulutuksilla ja viestinnän toimenpiteillä ennaltaehkäistään kilpailumanipulaatioon tähtäävää toimintaa. SJAL omalta osaltaan edistää rehellistä kilpailua ja eettisesti kestäväää toimintaa yhdessä muiden lajiliittojen kanssa.

Ohjelmaa toteutetaan koulutuksilla hyödyntäen SUEK:n Reilun Pelin -verkkokoulutusta, tiedottamisella ja (jo tehdyillä) sanktiomenettelyjen päivittämisellä vastaamaan SUEK:n kriteeristöjä. Ohjelman toteuttaminen on aloitettu kesällä 2023.

6.6. Viestintä

Perusviestintää toteutetaan jäsenistön suuntaan erityisesti internetsivujen, Facebookin, Instagramin ja SJAL:n toiminnasta ja konsepteista kertovien printtien avulla. Ylivoimaisesti suurin tavoitettavuus on somekanavilla. Lisäksi käytetään liiton sisäistä keskustelupalstaa Foorumia.

Sosiaalisen median kautta pyritään toteuttamaan viestien laajempi leviäminen myös lajin ulkopuolelle. SOME-sisällön tuottamisen avuksi haetaan nuoria jousiampujia, jotka pystyvät puhuttelemaan paremmin nuoria kohderyhmiä.

Vuoden aikana pyritään luomaan lisää suoria kontakteja urheilutoimittajiin, joiden kautta lajin tapahtumia ja ilmiöitä voidaan tarjota medialle.

SM-viikon tv-aika on yksittäisenä viestintätapahtumana suurin. Lähetyksellä oli 2023 yli 400 000 katsojaa (suurin SM-viikon lajeista). Vuonna 2023 SM-viikko on maaliskuussa Jyväskylässä. SM-viikon näkyvyyttä ja brändiä hyödynnetään viestinnässä.